

ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းအစ

သန်းသန်းနှစ် (ဝိဇ္ဇာ)

ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းအစ

သန်းသန်းနှစ်(ဝိဇ္ဇာ)

မြန်မာ့ကျောက်စိမ်းသည် အရည်အသွေးကောင်းလှသဖြင့် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် မျက်နှာပန်းလှလျက် ရှိပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကျောက်စိမ်းတူးဖော်ရေးရာဇဝင်မှာ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလှ၏။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကျောက်စိမ်းများ မတွေ့ရှိရသေးမီ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းများစွာအခါက "ခေါ်တန်"နှင့်"ဗဟိုအာရှ"တွင် တောက်ပ၍ အဖြူနှစ်ရောင်ရှိသော အဖိုးတန်ကျောက်တစ်မျိုးကို တွေ့ရှိရ၏။

ယင်းကို တရုတ်သူဌေးကြီးများက တန်ဖိုးမြင့်မားစွာပေး၍ ဝယ်ယူသုံးစွဲကြလေသည်။ ယင်းကျောက်မျိုးထဲမှ အစိမ်းသွေးရှိသော ကျောက်သည် ပို၍ရှားပါး၏။ အချို့လူများကမူ ကျောက်ဖြူနှင့်ကြေးသတ္တုကို ရော၍ မြေ၌ အတော်ကြာအောင် မြှုပ်ထားပြီး စိမ်းအောင် လုပ်ယူကြလေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း၌ ကျောက်စိမ်းတွေ့ရခြင်းသည် အမှတ်မထင် တွေ့ရခြင်းဖြစ်၏။ ယူနန်နယ်မှ ကုန်သည်ကလေးတစ်ဦးသည် မြန်မာနိုင်ငံဘက်မှအပြန် ကုန်တင်လား၌ ကုန်ချိန်မညီမမျှ ဖြစ်နေသဖြင့် အလေးတင်းသည့်သဘောနှင့်နီးရာ ကျောက်ခဲတစ်လုံးကို ကောက်တင်လာ၏။ ယင်းကျောက်ခဲမှာ အလွန်အဖိုးတန်သော ကျောက်စိမ်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် ၁၃ ရာစုလောက်မှ ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။

အထက်ပါကုန်သည် ကောက်ယူလာသောကျောက်စိမ်းကို အကြောင်းပြု၍ ကျောက်စိမ်းရှာရန်အတွက် တရုတ်လူမျိုးအများအပြား ရောက်လာကြလေသည်။ သို့သော် နောက်ထပ် လုံးဝရှာမတွေ့ကြရပေ။ တိုင်းရင်းသားများထဲမှလည်း မည်သူမျှ သဲလွန်စ မပေးနိုင်ကြ။ ၁၄ ရာစုနှစ်တွင် ယူနန်ဘက်မှ နောက်တစ်ကြိမ် လာရောက်ရှာဖွေသော်လည်း မအောင်မြင်ကြပေ။ တိုင်းရင်းသားများက မကြည်ဖြူကြသည့်အပြင် ငှက်ဖျားရောဂါအားကြီးသဖြင့် အားလုံးသေဆုံးသွားကြလေသည်။ ယင်းနောက်ပိုင်းတွင်ကား ရှာဖွေရန် မကြိုးစားကြတော့ပေ။ တရုတ်ပြည်ဘက်တွင် ရံဖန်ရံခါ အနည်းအကျဉ်းရောင်းဝယ်ကြ၏။ သို့သော် ယင်းကျောက်တုံးမျိုးကို မည်သည့်နေရာမှ မည်သူရရှိကြောင်းကိုမူ အစအန ရှာမရခဲ့ကြပေ။ ၁၇၈၄ ခုနှစ်တွင် တရုတ်-မြန်မာဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံဘက်သို့ တရုတ်လူမျိုးများ လာရောက်၍ ကျောက်စိမ်းရှာကြပြန်သည်။ စွန့်စားသောတရုတ်အမျိုးသားတစ်စုကြောင့် ဥရုမြစ်ညာဘက်ကမ်းတစ်လျှောက်၌ ကျောက်စိမ်းထွက်ရှိကြောင်း သိရှိရ၏။ (အမှန်စင်စစ်မှာမူ မြောက်လတ္တီကျု ၂၅-ဒီဂရီနှင့် ၂၆ ဒီဂရီအကြား အရှေ့ဥရုမြစ်ရိုးမှအနောက်ချင်းတွင်းမြစ်ရိုးအတွင်းသည် ကျောက်စိမ်းနယ်ဖြစ်သည်) ထိုအချိန်မှစ၍ ယူနန်နယ်ဘက်သို့ ကျောက်စိမ်းအပို့အထုတ် ရှိလာသော်လည်း အရေအတွက် မများလှပေ။ အကြောင်းမှာ ခရီးလမ်းကြမ်းတမ်း၍ ဆိုးရွားသောငှက်ဖျားကြောင့် ဖြစ်၏။ အမရပူရ၌ ရှိသော တရုတ်ဘုရားကျောင်းတွင် ၁၉ ရာစုနှစ်ဦးမှစ၍ ကျောက်စိမ်းရှာဖွေရင်း သေဆုံးသော တရုတ်အမျိုးသားဦးရေမှာ ၆၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။

မြန်မာဘုရင်ကလည်း ကျောက်စိမ်းလုပ်ငန်း၏အရာရောက်ပုံကို သတိပြုမိသဖြင့် ၁၈၀၆ ခုနှစ်မှစ၍ မိုးကောင်းမြို့နေရာတွင် တပ်သားသုံးဆယ်နှင့်အကောက်အရာရှိတစ်ဦး ချထားသည်။ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ရေးတွင် ကချင်အမျိုးသားများ အများဆုံးပါဝင်ကြ၏။ တူးဖော်ရရှိသောကျောက်စိမ်းများကို မိုးကောင်းတစ်ဖက်ကမ်း ရွှေတုံးခြုံတွင် လာရောက်ရောင်းချကြသည်။ မြန်မာအကောက်အရာရှိက ပြည်ပသို့ ရောင်းသည့် ကျောက်စိမ်းတန်ဖိုး၏ ၃၃ ရာနှုန်း အကောက်ခွန်ယူသည်။ ထိုအခါက အကောက်ခွန်ပေးရသည်မှာ ငွေကြေးမဟုတ်ဘဲ ကျောက်စိမ်းတုံးကို ထုခွဲ၍ အချိန်နှင့်ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကောက်တန်ဖိုးကို အကောက်ရာ ဖြတ်အရာရှိက တန်ဖိုးသတ်မှတ်ပေး၏။

ကျောက်စိမ်းတွင်းများသည် ကချင်ပြည်နယ်တွင် ရှိသည့်အတွက် ကချင်များကို မူလပိုင်ရှင်အဖြစ် သဘောထားကြသည်။ ၁၈၃၁ မှ ၄၀ ကာလအတွင်းသည် ကျောက်စိမ်းလုပ်ငန်း အကြီးပွားဆုံးအချိန်ဖြစ်လေသည်။ ယင်းအချိန်က ကျောက်စိမ်းလုပ်ငန်းတွင် တရုတ်လုပ်သား ၈၀၀ ခန့်နှင့်ရှမ်းလုပ်သား ၆၀၀ ခန့်ပါဝင်

ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သူများမှာ ကောင်းတုံတရုတ်များသာ ဖြစ်ကြသဖြင့် ထွက်သမျှ ကျောက်များသည် ကောင်းတုံသို့ရောက်ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရောင်းချကြသည်။ ၁၈၄၁ ခုနှစ် တွင် အင်္ဂလိပ်နှင့်တရုတ် စစ်ဖြစ်ကြသည့်အတွက် ကောင်းတုံအရောင်းအဝယ် ပျက်စီးကာ ကျောက်စိမ်းလုပ် ငန်းလည်း ပျက်စီးသွားလေသည်။

နောက်တစ်နှစ် ၁၈၄၂ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ မြန်မာများသည် မြန်မာအရာရှိတစ်ဦးအား ယူနန် နယ်တွင်းသို့စေလွှတ်၍ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ကျောက်စိမ်း လာမဝယ်သည်ကို စုံစမ်းခိုင်း၏။ မြန်မာအ ရာရှိသည် သွားရောက်စုံစမ်း၍ လာမြဲလာဝယ်ကြရန် တိုက်တွန်းသွေးဆောင်ခဲ့သော်လည်း တရုတ်များ လာ ရောက်ဝယ်ယူခြင်း မပြုကြပေ။ ၁၈၄၇ ခုနှစ်တွင် အရောင်းအဝယ် ပြန်ဖြစ်လာပြန်သည်။ သို့သော် ၁၈၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် တရုတ်နယ်များ၌ တိုင်ပင်အရေးတော် ပေါ်လာပြန်သည့်အတွက် အရောင်းအဝယ် အနည်းငယ် လှုပ်ရှားလာပါသော်လည်း ၁၈၅၇ ခုတွင် ပန်းသေးသူပုန် ပေါ်လာပြန်သည့်အတွက် ပျက်ပြန်၏။

အကောက်ခွန်အနေနှင့်ကနဦးတွင် တစ်နှစ်လျှင် ကျပ်ငွေ ၆၀၀၀ ခန့် ရရှိ၏။ ၁၈၃၆ ခုနှစ် အရောင်း အဝယ် အကောင်းဆုံးကာလတွင် ကျပ်ငွေ ၂၁၀၀၀ ခန့်ရရှိသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင်မူ တစ်နှစ်လျှင် ကျပ်ငွေ ၃၀၀၀ ထက်မပိုတော့ပေ။ ၁၈၆၁ ခုနှစ်တွင် အရောင်းအဝယ် ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်းလာ၍ မြန်မာပြည်မှ ကျောက် စိမ်းများကို ကောင်းတုံသို့ ရေကြောင်းဖြင့် ပို့လေသည်။ ထိုနှစ်တွင် ကျောက်စိမ်းကုန်သည်တစ်ဦး ကောင်းတုံ မှ မန္တလေးသို့ရောက်ရှိလာသည်။ ရှိသမျှ ကျောက်စိမ်းများကို အကုန်စုဝယ်၍ ပြန်သွားလေသည်။ ထို့နောက် ပိုင်းတွင်ကား ကောင်းတုံသား ကျောက်စိမ်းကုန်သည်များ မန္တလေးသို့ လာရောက်ဝယ်ယူကြသဖြင့် ကျောက် စိမ်းရောင်းဝယ်ရေး ပြန်လည်ထွန်းကားလာပြီးလျှင် တူးဖော်ရှာဖွေရေးအတွက် ယူနန်နယ်သား အများအပြား ရောက်ရှိလာကြလေသည်။ မြန်မာဘုရင်အတွက် အကောက်ခွန်လည်း ၂၇၀၀၀ အထိ တိုးတက်သွားလေသည်။ ၁၈၆၆ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အခွန်ကောက်ခွင့်ကို ကျပ်ငွေ ၆၀၀၀၀ ဖြင့် သုံးနှစ်အတွက် ခွင့်ပြု လိုက်၏။ ယင်းအစီအစဉ်သည် မသင့်လျော်ဟုထင်မြင်သဖြင့် ၃ နှစ် စေ့သော ၁၈၆၉ ခုနှစ်တွင် ဘုရင်ကိုယ် တိုင် မိုးကောင်း၌ ကိုယ်စားလှယ်ထား၍ ကျောက်စိမ်းဝယ်ယူလေသည်။ သို့သော် မြော်မှန်းသကဲ့သို့ ဝင်ငွေတိုး မလာသဖြင့် အကောက်ခွန်စနစ်ကိုပင် ပြန်လည်အသုံးပြုရလေသည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် အကောက်ခွန်ငွေ သည် ကျပ် ၂၀၀၀၀ မှ ၅၀၀၀၀ ထိ တိုးတက်ရရှိလာပေသည်။ ၁၈၈၃ ခုနှစ်တွင် ဟော်ဆိုင်ခေါင်းဆောင်သော ကချင်သူပုန်များ မိုးကောင်းကို တိုက်ခိုက်ကြသည့်အတွက် ကျောက်စိမ်းလုပ်ငန်း ပျက်စီးသွားပြန်လေသည်။

၁၈၈၅ ခုနှစ်၊ သီပေါဘုရင် ပါတော်မူပြီးသည်၏နောက်တွင်ကား နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့က ဆက်လက်၍ တူးဖော်လုပ်ကိုင်ကြလေသည်။ အထက်ပါတို့ကား ၁၃ ရာစုမှ ၁၈၈၅ ခု၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်အထိ ကျောက်စိမ်း တူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း ဖြစ်ပါသည်။

သန်းသန်းနှစ်(ဝိဇ္ဇာ)

မှတ်ချက်။ ။၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ အမှတ်(၆၁)ထုတ် စန္ဒာရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ(၁၇၅-၆)တို့၌လာရှိ သောဆောင်းပါးကို ပြန်လည်၍ စာစီရိုက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။